

Tárgy: Az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztató
Előterjesztő: Sveczné Jantyk Ágota
a Home -Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. ügyvezetője

Sorszám: 1

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága

2016. május 24-i ülésére

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 468/2015. (XII. 02.) határozatával jóváhagyta a 2016. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság a 2016. májusi ülésén tárgyalja meg az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót.

A Home – Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. képviselője, eleget téve a felkérésnek, megküldte az általa készített tájékoztatót, melyet jelen előterjesztéshez mellékelünk.

Kérem a T. Bizottságot, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megvitatni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Mucsi András bizottsági elnök

Békés, 2016. május 17.

Mucsi András
bizottsági elnök

**BÉKÉSI HOME-CARE
EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOLGÁLTATÓ BT.
5630 Békés, Szent Pál sor 1.**

**Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének
Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága részére**

Tárgy: Beszámoló az otthoni szakápolás 2015. évi működéséről

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 468/2015. (XII. 02.) határozatával jóváhagyta a 2016. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság a 2016. májusi ülésén tárgyalja az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót.

A Békési Home-Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. (a továbbiakban: Szolgálat) részéről az otthoni szakápolás 2015. évi helyzetéről szóló tájékoztatót az alábbiak szerint terjesztem T. Bizottság elé.

2015. augusztus hó 1. napján lépett hatályba az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény, amely 16. §-ában - *bár a törvényjavaslatban nem szerepelt* – helyet kapott az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás. A szabályozás szerint e két ellátás a beteg lakó- vagy tartózkodási helyén nyújtható szolgáltatás, amelyek célja a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás kiváltása. Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás körébe tartozó tevékenységek csak a beteg házi orvosának szakmai felügyelete mellett végezhetők.

Az otthoni szakápolási tevékenységről szóló 20/1996. (VII. 26.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 1. § (1) bekezdésének értelmében az otthoni szakápolás a biztosított otthonában vagy tartózkodási helyén, kezelőorvosának rendelésére, szakképzett ápoló által végzett tevékenység, amely során az alábbi feladatok ellátására van lehetőség:

1. Szondán át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek végzése és megtanítása.
2. A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, a tevékenység tanítása.
3. Állandó katéter cseréjéhez vagy rendszeres katéterezéshez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolói feladatok.
4. Az intravénás folyadék- és elektrolitpótláshoz, parenterális gyógyszer beadáshoz kapcsolódó szakápolási feladatok.
5. Baleseti- és egyéb műtétek utáni szakápolási feladatok és az önellátás korlátozottsága esetén a testi higiéné biztosítása, valamint a mozgás segítése.
6. Műtéti területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai, szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után.
7. Dekubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai.
8. Betegség következményeként átmenetileg vagy véglegesen kiesett vagy csökkent funkciók helyreállításához, fejlesztéséhez vagy pótlásához kapcsolódó szakápolási feladatok:

- gyógyászati segédeszközök, protézisek használatának tanítása,
 - mozgás és mozgatás eszközei használatának tanítása,
 - hely- és helyzetváltoztatás segítése.
9. Szükség esetén kiegészítő speciális eljárások alkalmazása:
- UH inhalálás, légzésterápia,
 - szívó alkalmazása,
 - oxigénterápia.
10. Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai.
11. A beteg állapotától függően beszédterápia, a fizioterápia köréből: gyógytorna, elektroterápia biztosítása.
12. Haldokló beteg otthonában történő szakápolása az ellátandó feladatok megnevezésével.
13. A szakápolás és a szakirányú terápiai szolgáltatás során biztosítani kell:
- a beteg pszichés vezetését, étkezési tanácsadást és mindazon tevékenységek megtanítását, amelyet maga a beteg és/vagy családja megtehet a beteg egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
 - ápolási anamnézis felvételét, az ápolási folyamat dokumentálását és jelentési kötelezettség teljesítését,
 - rendszeres kommunikációt a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.
14. Otthoni parenterális táplálás végzése kizárólag krónikus bélelégtelességben szenvedő betegek esetében, szükség esetén dietetikus bevonásával.

A szakápolás során:

- a beteg pszichés vezetése, és mindazon tevékenységek megtanítása, amelyet maga a beteg és/vagy családja megtehet az egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
- ápolási anamnézis felvétel, az ápolási folyamat dokumentálása és jelentési kötelezettség teljesítése,
- rendszeres kommunikáció a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Önkormányzat) 429/2010. (XII.16.) határozata alapján a 2011. január hó 1. napjától 2015. december hó 31. napjáig tartó időszak vonatkozásában megbízási szerződés jött létre, amely alapján Szolgálatunk az Önkormányzat által önként vállalt otthoni szakápolási feladatot lát el. Örömmel szolgált, hogy 2015. december hó 2. napján az Önkormányzattal további 5 évre, a 2016. január hó 1. napjától 2020. december hó 31. napjáig tartó időszakra ismét szerződést köthettünk.

Az ápolás az ápoló egyedülálló tevékenysége, mely arra irányul, hogy segítse kliensét mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha meglenne ahhoz a kellő akarata, ereje vagy tudása. Az ápolást az ápoló olyan módon nyújtja, hogy segítse a gondjaira bízott vagy hozzá fordul személyt teljes önállóságának mielőbbi visszanyerésében vagy függőségének csökkentésében. De jelenti azt is, amikor a már magatehetetlen beteget gondozzuk úgy, hogy az lehetőleg semmiben ne szenvedjen hiányt és a lehető legteljesebb emberi életet élje.

Szolgálatunk 20 éve, 1996. óta dolgozik Békés város egészségügyi ellátásában. 2011. január hó 1-től vállalkozásban látjuk el a betegeket. Az NM rendelet által előírt személyi- és tárgyi feltételeknek - melyet az ÁNTSZ minden évben, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár időközönként ellenőriz - megfelelően végezzük munkánkat. A feladatot 1 fő teljes állású és 1 fő rész munkaidős szakápoló, illetve 1 fő gyógytornász látja el. Szolgáltatásunk folyamatos, tehát hétvégén és ünnepnapokon is ellátjuk betegeinket.

Szolgálatunk az NM rendeltből idézett jogszabályhely 2-11. és 13. pontjai szerinti feladatokat látja el. A leggyakrabban ellátott feladataink:

- lábszárfekélyes betegek kötőscseréje,
- decubitus kezelése, megelőzése,
- rosszindulatú daganat eltávolítása utáni műtéti sebkezelés,
- tályog kezelése, kötőscseréje.

Munkánk során rendszeres kapcsolatban vagyunk az ellátott házi-, illetve kezelőorvosával, a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ gondozási központjával. A közöttünk fennálló munkakapcsolat - *véleményünk szerint* - kiválónak mondható.

Az otthoni szakápolás keretében ápolási tevékenységek legfeljebb 14 vizitre rendelhetők el, amelyek naptári évenként, ismételt orvosi vizsgálat alapján az ápolási tevékenységek esetében további három alkalommal megismételhetők. Főképpen erre, a társadalombiztosítási finanszírozásból biztosított bevételre támaszkodhatunk, a fizetőképes betegek száma elenyésző. Többször tapasztaljuk, hogy a társadalombiztosítás által finanszírozott vizit kimerülését követően a betegek, akiknél további ellátásra lenne szükség, nem tudják ennek anyagi vonzatát vállalni. Az is probléma, hogy a beteg részére javasolják a szakápolási tevékenységet, de Szolgálatunknak azért nincs rá kapacitása, mert a 199 vizitből álló keretet meghaladja.

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. március hó 1. napján hatályba lépett, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alap- és szakosított ellátások térítési díjáról szóló 6/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Helyi Rendelet) 53. §-ában foglaltak szerint azon személyek vagy családok részére, akik az otthoni szakápolási szolgálat szolgáltatásait anyagi okok miatt - *vagy mert az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által biztosított támogatás már lejárt* - nem tudják igénybe venni, kérelemre, szociális rászorultság alapján 3 hónap időtartamra támogatás nyújtható. Az otthoni szakápolás a beteg otthonában végzett szakápolási feladatokat foglalja magában, amely szolgáltatás díja alkalmanként 1 500 Forint. A Helyi Rendelet hatályba lépésekor a támogatás mértéke:

- a) a megállapított látogatási díj 100 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 125 %-át,
- b) a megállapított látogatási díj 75 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át,
- c) a megállapított látogatási díj 50 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át

nem haladja meg. Különös méltánylást érdemlő esetben (pl. egyedülálló kérelmező, tartós egészségromlás, magas gyógyszerköltség) a Bizottság az elbírálás során

- a) a b) és c) pontokban meghatározott támogatás mértékétől 25 %-kal felfelé eltérhet,
- b) a c) pontban meghatározott jövedelemhatártól 50%-al felfelé eltérhet.

Az otthoni szakápolás jövedelemhatárai az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) több ülésén felülvizsgálatra kerültek. A Helyi Rendelet megalkotása során már eleve emelés történt, azonban így is maradt egy jelentős betegkör, amely előrehaladott életkorú tagjainál nagy szükségét láttuk a támogatásnak, de jövedelmük „viszonylagos” nagysága miatt nem tudták azt igénybe venni. A Bizottság javaslata nyomán a Képviselő-testület döntése szerint 2015. szeptember hó 1. napjától a fenti jövedelemhatárok 125%-ról 150%-ra, 150%-ról 200%-ra, 200%-ról 250%-ra emelkedtek, különös méltánylást érdemlő esetben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-a a jövedelemhatár.

E döntéseknek köszönhetően jelenthetjük ki, hogy az Önkormányzat jóvoltából elégedettek vagyunk jelenlegi helyzetünkkel.

Önkormányzati támogatással finanszírozott vizitszámunk nőtt, míg 2012-ben 758, 2013-ban 683, 2014-ben 483, 2015-ben 737 vizitet teljesítettünk. Az Önkormányzat által részünkre fizetett megbízási díj 2014-ben 376.000 Forint, 2015-ben 732.000 Forint volt.

Egy évre az OEP által a szerződött vizitszám 2386 vizit. 2015-ben lejelentettünk 2960 vizitet, ebből nem került kifizetésre részünkre 574 vizit, amely összességében körülbelül 500.000 Forintot jelent.

E nehézségek ellenére továbbra is szeretnénk munkánkat végezve ellátni a betegeket Békés városban. Tapasztaljuk, hogy a sürgősségi osztályra bevitt betegeket egy infúziós kezelést követően otthonukba bocsátják. Az egész országot lefedő otthonápolási szolgálatok azzal a céllal jöttek létre, hogy az otthonukban ellátásra, ápolásra szoruló betegnek segítő kezet nyújtsanak. Otthon, szűkebb családi és lakókörnyezetben a beteg kooperációs készsége és aktivitása növekszik, csökken a kiszolgáltatottsága. Az egyénre „szabott” ápolás ilyen környezetben valóra váltható. Az otthonápolás célja, hogy a betegségből való felgyógyuláshoz optimális feltételeket teremtsen, továbbá a krónikus betegségekben szenvedőknek a lehetséges önállóságát elősegítse.

A családnak, illetve a betegnek megnyugtató, ha van olyan személy, aki tanácsot tud adni az éppen aktuális helyzetben.

2015. október 8-9-én került megrendezésre a Magyar Otthonápolási és Hospice Egyesület szervezésében a XVII. Otthoni Szakápolási Kongresszus, amely az otthoni szakápolás legfontosabb rendezvénye. A kongresszus fő témái a következők voltak:

- Nehézségek, veszélyek az otthoni ellátás során
- Sebkezelés modern szempontjai, krónikus, nehezen gyógyuló sebek ellátása
- Hibák, tévedések a mindennapi sebkezelésben
- Otthoni szakápolás és a szociális ellátórendszer kapcsolata
- Otthoni szakápolás és a fekvőbeteg intézetek együttműködése
- Betegtájékoztató, oktatás jelentősége a beteg otthonában
- Jogi kérdések, jogvédelem
- Nemzetközi kitekintés – otthoni szakápolás külföldön
- Otthoni szakápolás OEP finanszírozás nélkül

Itt ismételtén megfogalmazódott, hogy az otthoni szakápolás a kórház kinyújtott karja tud lenni, csökkentheti a kórházi kiadásokat, tehermentesítheti a járóbeteg szakrendeléseket és

csökkentheti a gyógyulás időtartamát. Véleményünk szerint ezt elismerve került az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény szabályozásának körébe az otthoni szakápolás.

Munkatársaim és az ellátott betegek nevében ezúton mondok köszönetet az Önkormányzatnak az általa nyújtott támogatásért, úgy érezzük, hogy országos viszonylatban is kivételes helyzetben vagyunk. Örömmel üdvözlünk a 2015. évben valamennyi, az otthoni szakápolás vonatkozásában hozott döntést, amely sok esetben megoldást jelentett a szolgáltatásunkat igénybe venni kívánó, viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkező, de a szakszolgáltatásra rászoruló egyedülálló betegek részére.

Kérem Tisztelt Bizottságtól a beszámoló elfogadását.

Békés, 2016. május 17.

Köszönettel:

Békési HOME-CARE BT.
5630 Békés, Szent Pál sor 1.
Adószám: 20931292-1-04
Bsz.: 11733072-20020598

Sveczné Jantyk Ágota
ügyvezető